Lectura eximiū doctoris domini Petri de ancharano ſuper ſexto Decreta.noui ter edita:ſūmopereqꝫ caſtigata per Reuerēdiſſi.d.Felinuꝫ Sandeū epiſcopū penē ſem meritiſſimū:ac ſacri conciſtorii auditorē di gniſſimū

Cum priuilegio

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

¶ Summi iuris vtriuſq; interpretis domini Petri de ancharano Lectura in ſextum librum decretalium: accuratiſſime caſtigata: per Reuerendiſſimum Juris pontificij monarcham dominum Felinum Sandeum Lucenſem epiſcopum: ꝛ ſacri conſiſtorij auditorem digniſſimū. Summaria quoq; cum diligentia reuiſa per Reuerendum P. d. Nicolaum Superantium militē hieroſolimitanum: ac iuris vtriuſq; doctorem: ꝛ patricium venetum. Feliciter incipit.

a

In nomine domini eiuſq; matris ſanctiſſime virginis glorioſe Marie: ꝛ beati Antonij amē. Scribitur eccleſiaſti. c. j. Nihil ſub ſole nouum: nec valet quiſq̄ dicē hoc recens eſt: iam enī fuerūt in ſeculis que fuerūt ante nos: nō eſt priorū memoria. hoc ꝙ bene dictum eſt: ſic in qualibet ſcientia manifeſte videmus quorundam. ſ. doctiſſimorū virorū ſcripta ſummo precio ꝛ honore habita: adeo cum tempore defeciſſe: vt nulla de eis memoria ſuperſit: quorundam vero noticiam retineri ſolūmodo aliorum commentorū poſtea editorū: ſed eorū originalia non extare. Et vt alios aliarū facultatum cōmenta vtilia ciuilem ꝛ canonicā ſcientiam ſuis acutiſſimis ingenijs illuſtrarunt: quantum eorū ſcripta in obliuionem tranſiuerunt ex prohemio do. Joā. an. in addi. Spec. poteſt cuilibet manifeſte liquere: vbi multos enumerat qui in iure canonico ſcripſerunt. de quibus minima aut nulla haberetur memoria: ſi eos ī dicto eius opere nō referret. ¶ In iure etiā ciuili: de multis gloſatoribus conſeruatur memoria: q2 Accurſius gloſator nouiſſimus eorū opiniones in ſuis glo. fideliter recitauit. Joan. an. iuris canonici luminare magnū omnium antiquorū volumina curioſe perquirēs omnes in nouellis decretaliū ꝛ. vj. vnum coniunxit: vnicuiq; velut iuſticia fideliter tribuens quod eſt ſuum. Gloſauit enim ſubtiliter clementinas: ꝛ nouiſſime addi. ad Specu. ꝛ nonnulla alia opuſcula edidit ſ. mercuriales que oīa hodie preceterio inter doctos verſanē ꝛ maioris auctoritatis hītur in iudicijs: ꝛ in ſcholis nec immerito: accurate enī ſingula ponderauit. ¶ Suo quidē tpe ſtudia Jtalie facūdiſſimis ꝛ clariſſimis doctoribus floruerunt. nā hoc Bononienſe ſtudium tunc Ja. bu. in legibus preceteris in ſcripē: ſuis breuiloquus ꝛ ſubtilis ꝛ ꝙplures alij. ¶ In iure vero canonico idē Jo. an. Joā. cal. Pau. de liaza. ꝛ nonnulli alij illuſtrarunt et ſtudia. ſ. Paduanū Papieñ. ꝛ Peruſinum facundiſſimis doctoribus claruerunt. ſed maxime peruſinum quod Bar. lumen iuris ciuilis. Jo. poglarens. ð Senis. Frā. tigrum de Piſis. d. Feden. de Senis famoſiſſimū reddiderunt. Fuerunt in eadem etate ꝙplures preclare ſciētie viri: maxime q ſcripſerunt ſup cle. vt Gui. de mōte lau. Zen. Pau. Steph. Lap. Mathe. ꝛ Bertrā. ¶ Poſt iſtos alij ſucceſſerunt in iure famoſi: et inter alios Dñs et preceptor meus do. Bald. de Peruſio iuris vtriuſq; doctor: ꝛ vere vtriuſq;: nullius enim alterius predictorū lecturās ꝛ cōmenta repperi ita integra vt ſua: maxime in materia cōmuni iuri canonico ꝛ ciuili: vt iudiciorū ī qua ipſe dicta Innoc. plurimum vtilia ꝛ ſubtilia in lec. ſua. C. ponderauit: ꝛ iuxta exigentiā declarauit ꝛ ſuppleuit in ſtilo eloquentie ꝛ ornatu verborum: non minus in cathedra ꝙ in ſcriptis eius ſcientia et doctrina ſuis auditoribus grata ſemper fuit: ꝛ alijs: qui ſuis laboribus cupiunt doctores fieri. Sed vt ꝓpoſito mea nihil ſub ſole nouū. Et ob hoc vltimo iſtos nouiſſimos arbitror parum dictum quod non ſit dictum prius: videtur tamen noua q2 etiam vt dixi nō eſt priorū memoria: ſed nec iſtorū quidē erit apud eos qui futuri ſunt in nouiſſimo. Quare aūt hoc cōtingat ſacratiſſimus imperator Juſtinianus rationem reddit in l. j. C. de veteri iure enucle. Diuine inquit res perfectiſſime ſūt: humani vero iuris conditio ſemper in infinitū currit: ꝛ nihil ē ī ea qḋ ſtare ꝑpetuo poſſit. multas ꝛ. n. formas edere natura nouas deproperat. ¶ Predicta ſepe atq; ſepius cōſiderās ego Pe. Jo. cole ð ancharano de nobilib9 de farneſio prouincie patrimonij beati Petri in tuſcia minimus vtriuſq; iuris doctor regens in hac alma et regia ciuitate Bononie ſtudiorū omnium vera matre cathedram: ſexti ꝛ clementine predictorū modernorū ſcripta ꝛ cōmenta ſtudui ꝛ diſcurri non tanꝙ tranſfuga: ſed tanꝙ explorator. ¶ Et quorū dictis viſum fuit nouellam ſexti ꝛ glo. ꝛ cle. poſſe perfectius declarari. Quia. n. in iſtis duobus voluminibus declarātur opiniones legiſtarum ꝛ canoniſtarū. ꝛ preceteris ſunt cōes ſtudentibus in vtroq; iu. Jdeo vtiliſſimum mihi viſum eſt theoricas ꝛ doctrinas dictorum modernorū quibus plurimum vtimur. ꝛ Joan. an. modicum aut nihil vidit dictis ſuis adiungere. ꝛ per ipſas theoricas prefatam nouellam ꝛ glo. cle. vt dixi declarare: corrigere: ꝛ ſupplere. Inſuper q2 ſtudium per apoſtillas textuum ꝛ gloſarū ſemper mihi laborioſius extitit. Jdeo eius ſtilum in hoc nō ſequamur: ſed per notabilia: oppoſitiones: ꝛ queſtiones dicta ſua ꝛ aliorū omnium realliamo. Quod ſimiliter ſuper decre. ſcribens feci vt in remiſſionibus quas ſepe in proſecutionibus faciam apparebit. ¶ Ex quibus omnibus ſi qua laude digna ſtudioſi reppererint: deo et Jeſu xp̄o ſaluatori noſtro attribuāt. ¶ Nam iuxta beatū Gregorium in prohemio moraliū: Intellectū ſtulto homini prebet: ꝛ voluntatem ſuam cum voluerit per ora iumentorū narrat: conſtructa vſibus hominū plerūbi vaſcula ſubminiſtrat. Que aūt ruditer: vel inepte: ſiue correptione digna deprehenderint: nec parue intelligētie imputēt: ꝛ cum charitate suppleant ꝛ emendent: ſicq; opus ipſum omnium correptiōi ſubiicio: ſed preſertim patris dñi Bal. qui me ſua diligentia ꝛ ſcientia meliorem reddidit ꝙ accepit. vt accedat. l. aquilius. ff. de dona. ac etiam domini ꝛ patris mei dñi Gaſpa. de cal. re ꝛ fama profundiſſimi decretorum doctoris fferenti: ꝛ ſpectabilis comitis palatini: per cuius lecturā plurimum ſcholaribus fructuoſam ad preſens iſtud ſtudium illuſtratur: ꝛ fama eius antiqua in iure canonico conſeruatur. Sed iam ad propoſitū. ſ. ad proſecutionem operis deſcendamus.

¶ In nomine domini noſtri Jeſu xp̄i eiuſq; matris glorioſiſſime Marie: ꝛ beati Antonij. Amen.

b

Bonifacius. Salutationem iſtam: ꝛ ſequens prohemium: deinde in glo. ij. ꝛ vt dictis hec ſcribentium aliqua addam vtilia: ipſa per modum notabilium reaſſumam. ¶ Et primo nō. q2 dominus poſt creationem ſuam iſte iuris lator Bonifacius appellatus eſt: hic videtur q2 hoc non liceat. ſ. immutare ſibi nomē vt in l. j. C. ð nomi. muta. Sol. aut vult ſibi mutare nomē ſine alterius leſione: ꝛ q2 habet turpe nomē: ꝛ vult habere pulchrum ꝛ poteſt: q2 noſtra intereſt bono nomine nuncupari. vt. ff. ad trebel. l. facta. §. ſi in danda. Aut cum alterius leſione facit: q2 ſub illius noīe vult aliquid vſurpare vel cauſare: ꝛ tunc falſum committit. vt. d. l. j. ꝛ ita ibi Cy. ꝛ per dominum meum Bald. in. j. conſtitutione. C. hic ergo iſta mutatio ex bona cauſa fit. vt in glo. iij. que plures cauſas reddit quare fiat nominis mutatio in creatione pape: cui addit in nouum Geñ. xvij. c. in principio vbi deus promouens Abraham mutauit illi nomen: dicens eris pater multarū gentium: nec vltra vocabitur nomen tuum Abraham: ſed appellaberis Abraam: q2 pater multarū gentium conſtitui te. Item confirmat rōnem glo. que dicit quādoq; expediens ſit mutare ſi prius turpe nomē habebat: puta Maſſeron. ſ. de elec. per inquiſitionem: ſemel quidem creatus papa primo vocabatur os porci: quod erat in ho-

Expliciunt elegantiſſima cōmentaria illuſtris iuriſconſulti Petri Ancharani: ſuper .vj. lib. Decretalium: cum repetitionibus. c. ſi pater de teſtamentis eo. lib. ⁊ pluribus alijs ſuis locis: ⁊ titulis locatio: ſolerti ſtudio per excellentiſſimū do. Petrum Albignanum Trecium: ac complures alios celeberrimos iuriſconſultos emendata: ac exactiſſima cura ⁊ induſtria Philippi pincij Mantuani impreſſa Venetijs. Alexandro .vj. Summo Ponti. Maximiliano rege Romanorum. Auguſtino Barbadico: Inclito Duce Veneto. Imperantibus. iiij. Idus Martias. M.ccccj. Laus ⁊ gloria Deo. Defende nos beate pater Antoni.

Registrum

a
Lectura
Sūmi iuris
illud priuilegiū
bere. ⁊ fal. in

b
puta q̄ non
ergo beniuola
habent. cum
incluſorum.

c
ſerior reſtituit
Joan. an. qui
exequenda ſed
pter contu-

d
vero ſumitur
te iſtam conſti-
contra non
de ſubſtantia

e
vt dic. Sed
eſt ipſo iure
ibi conſueuit
lanus concedat

f
los. Item ſcire
promotionem
in glo. nō. q̄
ſuiij. q. vj. c. j.

g
nouitius. ſ. an.
mam quo ad
predicta deciſio
vt. l. abſentē

h
glo. ille igitur
alleg. in auc.
Quia plerũq̄.
delia in glo.

i
dum. ⁊ tunc
uerſuo tractauit
Et formam
ſniam: ⁊ ſic

k
§. j. in fi. Sub-
vbi querit
te quoad con-
vt expreſſum

l
exequi ſniam
deleg. ij. ⁊ per
illa auc.
ptura. dic vt

m
appellatio
non fit ad eū
licito vero mo
tro cedit reſer-

n
ſi primo cōfert
loquuntur in
preſſio vnius
ſtinxi plene in

o
facere videtur
poſſunt eludi
de prioritate
in. §. loca. que

p
ſecundo caſu
lex in ſucceſſiōe
in prouidendo
ff. de appella.

q
in. vij. nō. facit
to reſpondit
ditur. ⁊ ideo
tuntur in eius

r
§. q̄ ⁊ ſi tēplarij.
aliqua. ſ. ſuadā
pupil. ſubſti.
dabat leuato.

ſ
vt. l. j. ff. de
rum expiraret
de preſcrip.
unt obedire

t
tum non eſt
in maioribus,
tepe. verum
ficto nullus

v
in quibus dum
q̄ vbi propter
pōt prohibere
mereur. vbi

x
ſtiūt an iſtud
non poſſint
priuilegio
ab alio detenta

y
cem non ſiunt
apoſtolice eo.
omnes in eadē
gerit aliquis

z
hibetur ferri
ſublatum eſt
ſpāliter ſunt
vt ſic eius de

⁊
Primo caſu
per negligētiā
imperium:
lamani. ff.

2
tempore in-
ſare paruum
q̄ res venit
dixerit niſi

Finis.